

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön vastaaminen / Kunnan edustajat konserniyhtiöissä toimikaudelle 2025 - 2027.

Kunnanhallitus 06.10.2025 § 318
84/00.00.01/2025

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää: 1) merkitä tiedoksi kunnallisvalituksen 2) esittää lausuntonaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle liitteenä olevan lausunnon.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	Kankankaanranta esitti, että kunnanhallitus kumoaa päätöksen § 200/16.06.2025 ja valitsee uudelleen edustajat konserniyhtiöihin Perusteluina virheet hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa - oikaisuvaatimuksen käsittelyssä tulee soveltaa hallintolain esteellisyyssäännöksiä - menettelytapavirhe on asiallisesti selostettu valituksessa - kuntalain 47 § mukaiset valintaperusteet on jätetty käsittelemättä Lisäksi yhtiökokousedustajan valinta on valmisteltu esteellisen viranhaltijan toimesta ja läsnäolosta päätöskäsittelyssä, joten myös siltä osin päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Esitys raukesi kannattamattomana. Markku Kankaanranta jätti asiasta eriävän mielipiteen.
Perustelut	Pelkosenniemen kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 16.6.2025 § 200/2025 kunnan edustajista konserniyhtiöissä toimikaudelle 2025-2027. Kunnanhallitus on käsitellyt päätökseen liittyvän oikaisuvaatimuksen 11.8.2025 § 242/2025. Kati Nenonen on jättänyt asiassa kunnallisvalituksen Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle 10.9.2025. Valituksessa vaaditaan kunnanhallituksen päätösten kumoamista ja täytäntöönpanon keskeyttämistä. Hallinto-oikeus pyytää kunnanhallitusta antamaan lausunnon oheisen valituksen, täytäntöönpanon keskeyttämishakemuksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen johdosta 15.10.2025 mennessä. Pelkosenniemen kunnan hallintosäännön § 22 kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta kohta 6. mukaisesti kunnanhallitus päättää kunnan puolesta annettavasta lausunnosta pois lukien erillislainsäädännön nojalla annettavasta lausunnosta Esityslistan liitteenä on lausuntopyyntö, valitus sekä esitys kunnanhallituksen lausunnoksi.
Valmistelija	vt. kunnanjohtaja
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Muutoksenhaku Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Kunnanhallitus 11.08.2025 § 242

Päätösesitys Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana esitetyin perustein

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

Käsittely Markku Kankaanranta esitti, että oikaisuvaatimus hyväksytään. Esitys raukesi kannattamattomana.

Markku Kankaanranta jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Perustelut

Kati Nenonen on jättänyt oikaisuvaatimuksen 2.7.2025 kunnanhallituksen 16.6.2025 § 200/2025 Kunnan edustajat konserniyhtiöissä toimikaudelle 2025-2027 päätöksestä. Oikaisuvaatimus: Vaadin kunnanhallituksen kokouksen päätöksen § 200 kumoamista virheellisenä päätöksenä.

Oikaisuvaatimuksen jättäjä esittää vaatimuksena tueksi seuraavaa:

1. Kunnanhallituksen valintapäätöksiin ovat osallistuneet esteelliset henkilöt. Oikaisuvaatimuksen esittäjä viittaa hallintolain 28 §:n 1 ja 3 momenttiin, ja toteaa, että erinäiset kunnanhallituksen jäsenet ovat osallistuneet (pääöksenteossa) omaan valintaansa.
2. Esittelytekstissä kerrotaan, että valintaa rajoittavat vain yleiset esteellisyyssäänökset (hallintolaki 28 §). Oikaisuvaatimuksen jättäjän mukaan valintaa rajoittavat myös kuntalain 47 § ja osakeyhtiölaki.
3. Oikaisuvaatimuksen jättäjän mukaan valintapäätöksessä ei ole tunnistettavissa sitä, että onko päätöksessä huomioitu kuntalain 47 §:ää, jonka mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Kunnanhallitus vastaa oikaisuvaatimuksessa esitettyihin perusteluihin seuraavasti:

1. Hallintolain 28 § 1 momentti: virkamies on esteellinen, jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen (*asianosaisjäävi*), jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta asia koskee (hallintolain 11 §). Ehdokkaaksi osakeyhtiön hallituksen jäseneksi nimeäminen ei ole tällainen etu, oikeus tai velvollisuus, eikä se siten tee hallituksen jäsenestä esteellistä osallistumaan valintaan.

Hallintolain 28 § 3 momentti: virkamies on esteellinen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen. Esteellisyys tällä perusteella edellyttää, että hyöty (tai vahinko) on luonteeltaan erityistä, esim. taloudellisesti tuntuvaa. Se, että kunnanhallitus nimeää jäseniään ehdolle tytäryhtiön hallitukseen, jonka yhtiökokous päättää lopullisista valinnoista ei tuo nimetyille jäsenille laissa edellytettyä erityistä hyötyä, eikä se siten tee hallituksen jäsenestä esteellistä

osallistumaan valitaan.

Lisättäköön, että hallinto-oikeuden professori Kirsi Kuusikko toteaa: ”Henkilöä ei yleensä pidetä viranomaisen toimielimissä esteellisenä ratkaisemaan omaa osallistumistaan viranomaisen omassa organisaatiossa”, *Esteellisyys hallinnossa* -teoksessaan, joka on laajasti käytetty yleisesitys hallinnon puolueettomuusvaatimuksesta ja sovellettavista esteellisyyssäänöksistä. Hän viittaa vastaavasti etuun, oikeuteen ja velvollisuuteen sekä erityiseen hyötyyn tai vahinkoon.

2. Kunnan viranhaltijat toimivat virkavastuulla, ja heidän tulee noudattaa ja ottaa päätöksenteossa huomioon kaikki asiaankuuluvat lait ja säännökset. Tässä päätöksen perusteluihin oli virheellisesti kirjattu, että valintaa rajoittaa vain esteellisyysperusteet, sillä päätöksessä tuli ottaa ja otettiin huomioon myös kuntalain 47 §.

Osakeyhtiölaki ei puolestaan säätele sitä, ketä *ehdokkaista* kunnanhallitus voi nimetä osakeyhtiön hallitukseen. Kyseessä on ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen kokoonpanosta ja jäsenehdokkaista, koska hallituksen jäsenet valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa. Kunnanhallituksen päätöksellä ei voida oikeudellisesti sitovalla tavalla määrätä yksityisoikeudellisen yhteisön toiminnasta.

3. Kunnan konserniohjeessa todetaan, että tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarvittaessa hallituksen jäsenille tulee järjestää riittävä koulutus osaamisen tueksi ja ylläpitämiseksi.

Kuntalaki -kirjassa kuntalain 47 §:n 2 momentin osalta todetaan ensinnäkin, että hallituksen valinnassa lähtökohtana tulisi olla, että hallituksen jäsenillä on kykyä tasavertaiseen keskusteluun yhtiön toimivan johdon kanssa.

Toiseksi, hallituksen valinnassa on syytä ottaa huomioon yhteisön toimiala ja toiminnan laajuus sekä yhteisön strateginen merkitys kunnan toiminnassa. On eri asia, harjoittaako yhteisö merkittävää liiketoimintaa markkinoilla vai onko kysymys esimerkiksi kiinteistöyhtiöstä, joka omistaa ja hallitsee vuokra-asuntoja. Erilaiset tilanteet ovat kyseessä myös, jos kysymyksessä on kunnan yksin omistama sisäiseen palvelutuotantoon keskittynyt yhtiö taikka laajaomisteinen alueellisesti tai valtakunnallisesti toimiva yhtiö. Kaikkien näiden yhteisöjen hallitukseen tarvitaan osaamista, mutta vaadittu osaaminen on erilaista.

Kunnanhallitus katsoo, että ehdokkaiksi nimetyillä henkilöillä on riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kykyä tasavertaiseen keskusteluun yhtiön toimivan johdon kanssa. Kiinteistö Oy Pelkosenniemen ja Pelkosenniemen Vuokratilat Oy:n kohdalla on kyseessä kiinteistöyhtiöt. Pyhä-Luosto Vesi Oy poikkeaa näistä yhtiöistä omistuspohjaltaan ja alueeltaan, mutta tässäkin tapauksessa kunnanhallituksen nimeämällä ehdokkaalla on varmasti kyky tasavertaiseen keskusteluun toimivan johdon kanssa.

Lisäksi kunnanhallitus järjestää tarvittaessa hallituksen jäsenille riittävää koulutusta osaamisen tueksi ja ylläpitämiseksi.

Valmistelija	vt. kunnanjohtaja
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kunnan edustajat konserniyhtiöissä toimikaudelle 2025 - 2027.

Kunnanhallitus 11.08.2025
84/00.00.01/2025

Päätösesitys	Kunnanhallitus nimeää 1) kunnanjohtajan yhtiökokousedustajaksi yhtiöihin 2) alla lueteltuihin tytäryhtiöiden hallituksen jäseniksi toimikaudelle 2025-2027: Pelkosenniemen Vuokratalot Oy kolme jäsentä Kiinteistö Oy Huttu-Akka kaksi jäsentä Kiinteistö Oy Huttu-Ukko kaksi jäsentä Asunto Oy Pelkosenniemen Huttu-Tyttö kaksi jäsentä Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskus kaksi jäsentä 3) alla lueteltuihin osakkuusyrityksiin hallitukseen ehdokkaat hallituksen jäseniksi toimikaudelle 2025-2027: Pyhä-Luosto Vesi Oy kaksi jäsentä Kiinteistö Oy Pyhäliike yksi jäsen
Päätös	Kunnanhallitus nimesi 1) kunnanjohtajan yhtiökokousedustajaksi yhtiöihin 2) alla lueteltuihin tytäryhtiöiden hallituksen jäseniksi toimikaudelle 2025-2027: Pelkosenniemen Vuokratalot Oy: Timo Tossavainen, tekninen johtaja ja Laura Lakso Kiinteistö Oy Huttu-Akka: Janne Uusitalo ja Johanna Jaakkola Kiinteistö Oy Huttu-Ukko: Janne Uusitalo ja Johanna Jaakkola Asunto Oy Pelkosenniemen Huttu-Tyttö: Janne Uusitalo ja Johanna Jaakkola Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskus: Laura Lakso ja Markku Kallio 3) alla lueteltuihin osakkuusyrityksiin hallitukseen ehdokkaat hallituksen jäseniksi toimikaudelle 2025-2027: Pyhä-Luosto Vesi Oy Markku Kallio ja Vilma Ohrankämmen Kiinteistö Oy Pyhäliike Kati Nenonen
Käsittely	Tarja Kallio esitti Pelkosenniemen Vuokratalo Oy:seen Timo Tossavaista, teknistä johtajaa ja Laura Laksoa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Tarja Kallio esitti kiinteistöyhtiö Huttu-Akkaan Janne Uusitaloa ja Johanna Jaakkolaa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Tarja Kallio esitti kiinteistöyhtiö Huttu-Ukkoon Janne Uusitaloa ja Johanna Jaakkolaa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Tarja Kallio esitti kiinteistöyhtiö Huttu-Tyttöön Janne Uusitaloa ja Johanna Jaakkolaa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tarja Kallio esitti Kiinteistö Oy Pelkosenniemen liikekeskukseena Laura Laksoa ja Markku Kalliota. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Markku Kankaanranta esitti Pyhä-Luosto Vesi Oy:n jäsenksi Markku Kankaanranta ja Vilma Ohrankämmen. Eeva Airas kannatti esitystä.

Tarja Kallio esitti Pyhä-Luosto Vesi Oy:n jäseniksi Markku Kallio ja Vilma Ohrankämmen.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kaksi toisistaan poikkeavaa esitystä asiassa tulee äänestää. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoesitys siten, että Kankaanrannan esitys on JAA ja Tarja Kallion esitys on EI.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen:

Annettu yhteensä kuusi (6) ääntä

JAA Kaksi (2) ääntä: Airas, Kankaanranta

EI Neljä (4) ääntä: Kallio Tarja, Lakso, Poikela, Tossavainen.

Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen päätökseksi tulee Kallion esitys.

Markku Kankaanranta esitti Kati Nenosta Kiinteistö Oy Pyhäliikkeeseen. Eeva Airas kannatti esitystä. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Perustelut

Pelkosenniemen hallintosäännön § 19 mukaan:

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, elinvoimajohtaja ja tekninen johtaja.

Kuntakonserniin kuuluvat kunnan oma palvelutuotanto ja ne yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta (tytäryhteisöt).

Valtuusto määrittelee konsernin tavoitteet ja omistajapolitiittiset keskeiset linjaukset. Kunnanhallitus johtaa konsernia ja vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä niin kuin hallintosäännössä määrätään.

Kunnanjohtaja vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta ja valvonnasta.

Hallintosäännön § 20:n (kohdat 9, 10 ja 11) mukaan kunnanhallitus vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista, nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Valinta suoritetaan toimikaudeksi ja valintaa rajoittavat vain yleiset esteellisyysäännökset (hallintolaki 28 §).

Valmistelija

Talous- ja hallintopäällikkö Lauri Lehtikero 040 725 2991

Esittelijä

Kunnanjohtaja Mikko Merikanto

Tiedoksi

Konserniyhtiöt
Nimetyt

Muutoksenhaku

Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle.